

Sygn. akt IV CSK 283/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa A. Spółki z ograniczoną  
odpowiedzialnością w L.

przeciwko M.K. i J.K.

o zapłatę kwoty 72.228,32 złotych z ustawowymi odsetkami,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 10 listopada 2016 r., sygn. akt IX Ga [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy w L., po rozpoznaniu apelacji pozwanego J.K. od wyroku Sądu Rejonowego [...] w L. z siedzibą w Ś. z dnia 15 czerwca 2015 r. zmienił ten wyrok i oddalił powództwo Przedsiębiorstwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. przeciwko M.K. i J.K. o zapłatę 72 228,32 złotych z tytułu odpowiedzialności pozwanych jako członków zarządu NZOZ „K.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N., wobec bezskutecznej egzekucji skierowanej przeciwko tej Spółce. Zmiana wyroku i oddalenie apelacji wynikało z uznania przez Sąd drugiej instancji, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 299 k.s.h., z tym, że powództwo przeciwko M.K. zostało oddalone już przez Sąd pierwszej instancji i wyrok w tym zakresie się uprawomocnił.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów postępowania, tj. art. 207 § 6, art. 217 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 381 k.p.c. oraz art., 207 § 7 w związku z art. 207 § 3 i art. 391 § 1 k.p.c. Naruszenie przepisów prawa materialnego dotyczy art. 299 § 1 k.s.h. przez błędną wykładnię tego przepisu i uznanie, że do stwierdzenia bezskuteczności egzekucji nie musi być ona prowadzona z każdej części majątku spółki; art. 299 § 2 k.s.h. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że w sprawie występowały okoliczności wyłączające odpowiedzialność pozwanego. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie po uchyleniu tego wyroku jego zmianę i oddalenie apelacji, z zasądzeniem w każdym wypadku kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca Spółka powołała się na oczywiste uzasadnienie skargi i na potrzebę wykładni przepisów budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Potrzebna wykładnia przepisów dotyczy art. 299 § 1 k.s.h. (wadliwie oznaczanego miejscami w skardze jako art. 229 § 1 k.s.h.) w zakresie przesłanki odpowiedzialności członka zarządu spółki ze względu na „bezskuteczność egzekucji z majątku spółki”. W okolicznościach sprawy chodzi o to, czy konieczne jest wykazanie bezskuteczności egzekucji wobec całego majątku upadłego, czy też wystarczy wykazać bezskuteczność wobec części tego majątku, wskazując na brak wystarczającego majątku do zaspokojenia wierzyceli. W celu dowiedzenia rozbieżności w orzecznictwie powód powołał orzecznictwo, z którego jednak nie wynika oczekiwana rozbieżność poglądów. Przeciwnie, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CK 152/05 (OSNC 2006, nr 7-8, poz. 134) oraz z dnia 14 lutego 2003 r., IV CKN 1779/00 dowodzą, że bezskuteczność egzekucji musi dotyczyć całego majątku spółki, ale „skoro egzekucja części wierzytelności okazała się [w sprawie] bezskuteczna, to tym bardziej nie mogła być skuteczna jej całość”. Stanowisko Sądu Najwyższego wskazane w wyroku V CKN 1779/00, na które powołuje się skarżąca Spółka, jako na przeciwstawne poprzedniemu dotyczy innej kwestii, mianowicie tego, że jeżeli jest wiadome w istniejących okolicznościach, iż kierowanie egzekucji do określonych składników majątkowych nie odniesie realnie powodzenia, to nie ma potrzeby tego czynić. Tak więc na podstawie przytoczonych przykładów orzecznictwa, włącznie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 1937 r., I C 1927/36 (OSNC 1938, nr 4, poz. 184) nie zostały wykazane rozbieżności w orzecznictwie, które wymagałyby rozważenia przez Sąd Najwyższy. Orzecznictwo to, podobnie jak sądów powszechnych dotyczące wykładni art. 299 k.s.h. (a poprzednio art. 298 k.h.) jest ogromne, w tym publikowane i nie jest konieczne wypowiadanie się w kwestii podniesionej przez skarżącą. Z istoty swojej zagadnienie to kwestionuje ustalenia faktyczne i ocenę przeprowadzonych dowodów, a jak wskazał Sąd Okręgowy powódka nie podołała obowiązkowi dowodowemu, które wyniknęły dla niej z art. 3 k.p.c. w związku z art. 6 k.p.c. i nie wykazała bezskuteczności egzekucji z majątku dłużnej spółki.

Z utrwalonego orzecznictwa i poglądów doktryny wynika, że problem wywiedziony przez skarżącą nie występuje w praktyce orzeczniczej (wśród wielu zob. też wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r., IV CSK 15/08, z dnia

13 stycznia 2010 r., II CSK 372/09 oraz z dnia 24 września 2015 r., II UK 297/14). W piśmiennictwie podkreśla się, że egzekucja, która musi odnosić się do całego majątku spółki, gdyż tylko wtedy odpowiedzialność członka zarządu ma racjonalne podstawy nie musi być prowadzona z każdej części majątku, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że spółka żadnego majątku nie ma. Mając to na uwadze nie można uznać, że spełnione zostały przesłanki wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.

Podobnie należy ocenić powołanie się na oczywistą zasadność skargi. Za uzasadnienie posłużyło skarżącej stwierdzenie, że rażące są naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego, powodujące rozstrzygnięcie niezgodne z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości, co wyniknęło z dopuszczenia sprekludowanych twierdzeń i dowodów, które winny być przedstawione w apelacji, a zostało zaniechane z winy pełnomocnika strony przeciwnej. Uznać należy, że pełnomocnik skarżącej nie zauważył, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w popierającym to liczny piśmiennictwie utrwalone od dawna jest stanowisko wskazujące na sytuację, w której można mówić o oczywistej zasadności skargi i motywach potrzebnych do wykazania w uzasadnieniu wniosku, wymaganego według art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku nic takiego się nie znalazło, co bez szczegółowej analizy prawa pozwoliłoby na pierwszy rzut oka stwierdzić tak istotne naruszenie prawa, żeby zdecydowało to już na etapie tzw. przedsądu o oczywistej zasadności skargi. Sąd Okręgowy wyjaśnił okoliczności powołania dowodów w postępowaniu apelacyjnym i potrzebę uczynienia tego, co można tłumaczyć podniesionym przez stronę skarżącą poczuciem sprawiedliwości. Obciążanie członków zarządu odpowiedzialnością na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. należy oceniać z ostrożnością, rozważając nie tylko interes wierzycieli. Sąd Okręgowy uczynił to starannie i przekonująco w uzasadnieniu i mimo pewnych błędów językowych, które wdały się do tego uzasadnienia, nie ma podstaw do stwierdzenia oczywistości skargi kasacyjnej.

Z tych względów na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, nie zasądzając kosztów postępowania kasacyjnego od strony

powodowej na rzecz pozwanego na skutek niedochowania terminu przedłożenia odpowiedzi na skargę (art. 398<sup>7</sup> § 1 k.p.c.).

jw